

I bilag 2 og 3 er aftrykt tabeller, der viser udviklingen i livsforsikringsselskabernes og pensionskassernes aktiver i årene 1975-79.

2. Hensigten med lovforslaget er at tilpasse lovgivningen om pensionskasser og forsikringsselskaber, så den ikke er til hinder for, at disse i videre omfang anbringer kapital i erhvervslivet. Det vil være den enkelte pensionskasses eller det enkelte selskabs egen afgørelse, om man vil gøre brug af de nye regler, og det er op til erhvervsvirksomhederne at afgøre, om de ønsker at modtage denne kapital.

Det har været afgørende for udformningen af lovforslaget, at det samtidig med at åbne mulighed for øgede kapitaloverførsler skulle sikre, at disse finder sted på en tilsynsmæssigt forsvarlig måde og under hensyntagen til de forsikredes interesser.

Formålet med lovforslaget opfyldes for det første ved at gennemføre en forøgelse af den del af pensionskassernes og livsforsikringsselskabernes formue, som kan anbringes på anden måde end i særligt sikre aktiver, dvs. obligationer og fast ejendom. Der foreslås en forøgelse fra 15 pct. til 20 pct.

Dernæst gennemføres en ordning, der på frivillig basis vil give livsforsikringsselskaberne og pensionskasserne muligheder for en væsentlig udvidelse af placeringen af midler i erhvervsinvesteringer, der dog må finde sted inden for rammerne af de nævnte 20 pct.

Disse anbringelser kan foretages individuelt af den enkelte pensionskasse eller det enkelte forsikringsselskab.

Alternativt kan kapitaloverførslen ske gennem enten bestående kreditinstitutter eller til formålet oprettede fællesvirksomheder. Det bør tilstræbes, at dette bliver hovedreglen, både fordi det bevirker en risikospredning for de placerede midler, og fordi man herved vil kunne udnytte ekspertisen med hensyn til kreditvurdering og formålsbestemt långivning mere effektivt end den enkelte pensionskasse eller det enkelte selskab kan gøre det.

I den bestående tilsynslovgivning for forsikringsselskaber og pensionskasser er formålet med kapitalanbringelser først og fremmest, at disse sker på en hensigtsmæssig måde i forhold til forsikrings- og pensionsforpligtelserne samt sker på den for de berettigede mest fordelagtige måde.

Udvidelsen af placeringsmulighederne tager sigte på udlån, aktieinvesteringer eller andre investeringsformer, der er karakteriseret ved, at investoren løber en risiko og får et afkast, der står i for-

hold til det udbytte, som virksomheden giver, og den kapital der opsamles i virksomheden.

Heraf følger, at kapitaloverførslen på samme måde som ved aktieerhvervelse, i et vist omfang også må acceptere en risiko for tab i form af utilfredsstillende afkast og eventuelt tab af den overførte kapital.

Da der således er tale om kapitalanbringelser med en vis risiko, indeholder bestemmelserne i lovforslaget en begrænsning af omfanget. Der kan årligt kun anbringes 20 pct. af aktivforøgelsen, og investering, udlån eller lignende i en enkelt erhvervsvirksomhed må ikke overstige 1 pct. af formuen i forsikringsselskabet eller pensionskassen.

Hertil kommer de talmæssige begrænsninger, som følger af lovforslagets §§ 8, 9 og 10, jfr. § 4.

Endvidere kræves det, at der er eller skabes hjemmel i vedtægterne for kapitalanbringelsen.

Pensionskasser og forsikringsselskaber må efter de gældende tilsynslove ikke drive anden virksomhed end pensionskasse- henholdsvis forsikringsvirksomhed. Begrundelsen herfor er, at de berettigede ikke bør udsættes for den risiko, der er forbundet med, at kasserne eller selskaberne driver anden virksomhed.

Med lovforslaget sker der ingen ændring i disse principper, jfr. bemærkningerne til § 1.

Lovforslaget omfatter ikke Statsanstalten for Livsforsikring, men tilsvarende regler kan administrativt gennemføres for denne.

3. Et lovudkast, som danner grundlag for nærværende lovforslag har været forhandlet med finansministeriet, økonomiministeriet, forsikringsrådet, Pensionskasserådet og Livs- og Pensionsforsikringsselskabernes Forening.

Regeringen lægger vægt på, at ordningen kan træde i kraft hurtigst muligt efter vedtagelsen i folketinget, så virkningen kan vise sig allerede i år. Ønsket om en snarlig ikrafttræden er baggrunden for, at lovforslaget også indeholder ændringer i den gældende lov om forsikringsvirksomhed og visse regler for de »tværgående« pensionskasser, uanset at disse regler bortfalder pr. 1. oktober 1981 ved ikrafttrædelsen af den af folketinget i december 1980 vedtagne lov om forsikringsvirksomhed.

Gennemførelsen af lovforslaget skønnes at indebære et behov for en personaleudvidelse i forsikringsrådet på to akademiske medarbejdere med juridisk og revisionsmæssig uddannelse. Endvidere medfører forslaget udvidelse med to kontorfunktionærer.

Da de med tilsynet forbundne udgifter betales af de forsikringsselskaber og pensionskasser, der er